

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Републичке управе за игре на срећу
за период 01.01-31.12.2017. године**

Број: РВ029-18

Бања Лука, 10.04.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	8
	4. Набавке.....	11
	5. Припрема и доношење буџета	12
	6. Финансијски извјештаји.....	13
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	13
	6.1.1. Приходи и примици.....	13
	6.1.2. Расходи и издаци.....	14
	6.2. Имовина, обавезе и извори	16
	6.2.1. Имовина	16
	6.2.2. Обавезе.....	17
	6.2.3. Извори и промјене на нето имовини.....	17
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	17
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	17
	6.5. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје	17

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Републичке управе за игре на срећу који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05 и Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2017. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Републичке управе за игре на срећу, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200 – 1810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Републичке управе за игре на срећу чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Републичке управе за игре на срећу се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2017. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Као што смо навели под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза и усклађивање књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза нису извршени у складу са члановима: 4. став (1), 5, 17. став (8) и 18. тачка 5) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза јер нису: остварени

циљеви пописа, пописани обрасци посебних ознака, наљепнице као ни одузети предмети приликом вршења инспекцијског надзора, пописне листе не садрже потпис одговорне особе и нису преузети подаци о стањима имовине и обавеза са документације која одражава екстерну потврду стања.

Републичка управа за игре на срећу не води и није предвидјела Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама вођење помоћних евиденција образаца посебних ознака, наљепница и одузетих предмета у поступку инспекцијског надзора, што није у складу са чланом 11. ставови (6) и (7) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 10.04.2018. године

Замјеник главног ревизора

Божана Трнинић, с. р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Републичке управе за игре на срећу за 2017. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Републичке управе за игре на срећу за 2017. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што смо навели под тачком 3. извјештаја:

Републичка управа за игре на срећу је и у 2017. години, као и у протеклом периоду, због повећаног обима посла привремено запошљавала државне службенике (2) на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци без јавног оглашавања, што није у складу са чланом 50. тачке 3б) и 4) Закона о државним службеницима Републике Српске.

У Републичкој управи за игре на срећу је од 01.10.2016. године због повећаног обима посла, привремено распоређен један извршилац са статусом намјештеник на периоде од 30 дана без прекида, на више вредновано и руководеће радно мјесто. Привремени распоред запосленог намјештеника је први пут у стеченом високом степену стручне спреме, без својства приправника, што није у складу са члановима 48. став (1) и 49. став (2) Закона о раду.

Као што смо навели под тачком 4. извјештаја:

Поступци набавки нису проведени у складу са члановима 3. став (1), 75. став (1) и 28. ставови (4) и (5) Закона о јавним набавкама, чланом 7. став (3) Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б, чланом 5. Правилника о поступку директног споразума и чланом 9. став (3) Упутства о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки у информационом систему „Е - набавке“, јер:

- није обезбијеђена активна и праведна конкуренција, односно нису поштовани општи принципи у испитиваним поступцима набавки путем директног споразума, вриједности 12.417 КМ и набавци услуга из Анекса II дио Б, вриједности 13.642 КМ,
- извјештаји о проведеним поступцима јавне набавке нису достављани Агенцији за јавне набавке у року од 30 дана од дана окончања поступка јавне набавке,

- у преговарачком поступку без објаве обавјештења за набавку услуга одржавања програмског пакета „Софтвер за контролу игара на срећу“, вриједности 12.000 КМ, нису објављене информације на web страници, тендерска документација није стављена на располагање и није достављена почетна понуда као основ за преговарање.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство је, такође, одговорно да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Републичке управе за игре на срећу обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Републичке управе за игре на срећу.

Бања Лука, 10.04.2018. године

Замјеник главног ревизора

Божана Трнинић, с. р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручујемо директору Републичке управе за игре на срећу да обезбиједи да се:

- 1) Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза у Републичкој управи за игре на срећу усклади са члановима 7. став (2) и 12. став (2) важећег Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, сходно члановима: 4. став (1), 5, 17. став (8) и 18. тачка 5),
- 3) Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама у Републичкој управи за игре на срећу усклади са важећим Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и дефиниција некретнина, постројења и опреме усклади са захтјевима МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 13, дефинише и успостави вођење помоћних евиденција образаца посебних ознака и наљепница у складу са чланом 11. ставови (6) и (7) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручујемо директору Републичке управе за игре на срећу да обезбиједи да се:

- 1) поштује Закон о државним службеницима и јавно оглашава пријем државних службеника на одређено вријеме дуже од шест мјесеци због повећаног обима посла у складу са чланом 50. тачке 3б) и 4),
- 2) запослени намјештеници који први пут заснивају радни однос у стеченом степену стручне спреме ангажују у својству приправника у складу са члановима 48. став (1) и 49. став (2) Закона о раду,
- 3) у поступцима набавки роба и услуга поштују општи принципи, активна и праведна конкуренција у складу са чланом 3. став (1) Закона, чланом 7. став (3) Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б и чланом 5. Правилника о поступку директног споразума,
- 4) извјештаји о поступку јавне набавке достављају Агенцији за јавне набавке у року од 30 дана,
- 5) у преговарачким поступцима без објаве обавјештења тендерска документација стави на располагање, доставља почетна понуда као основ за преговарање и објављују информације на web страници,
- 6) Нацрт кадровског плана доставља Министарству финансија Републике Српске истовремено са захтјевом за буџетска средства сходно члану 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2017. годину,
- Одлука о усвајању буџета за 2017. годину,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о играма на срећу,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак,
- Одлуке Владе Републике Српске о примјени одредаба општег колективног уговора,
- Посебан колективни уговор за запослене у органима управе,
- Одлука о утврђивању најниже цијене рада,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путних налога,
- Правилник о условима и начину коришћења службених аутомобила, децембар 2013. године,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Републичкој управи за игре на срећу,
- Правилник о накнадама и другим примањима запослених у Републичкој управи за игре на срећу, октобар 2016. године.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Републичка управа за игре на срећу (у даљем тексту: Управа) је републичка управа у саставу Министарства финансија Републике Српске. Послови и задаци Управе су дефинисани чланом 38. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“ број: 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16) и одредбама Закона о играма на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број: 111/12).

Средства за рад Управе обезбјеђују се у потпуности из буџета Републике Српске. Финансијско пословање се обавља преко јединственог рачуна трезора путем директне конекције.

Управа је у законом прописаном року доставила примједбе на Нацрт извјештаја. Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је са дужном пажњом размотрила изнесене примједбе и оцијенила да се ради о образложењима и захтјевима који нису утицали на суштину налаза и закључке, нити мишљење за финансијске извјештаје и усклађеност пословања.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је извршила ревизију финансијских извјештаја Управе за 2011. годину и том приликом дала препоруке које су се односиле на: попис, признавање имовине у складу са захтјевима међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор, састављање образложења уз финансијске извјештаје које прописује оквир финансијског извјештавања, доношење интерних аката којима се уређују услови и начин коришћења службених аутомобила и поштовања Закона о јавним набавкама. У међувремену је дошло до значајних измјена прописа који регулишу наведене области, те су дате нове препоруке.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Републичкој управи за игре на срећу (од 28.06.2013. године у даљем тексту: Правилник) утврђени су унутрашња организација, систематизација радних мјеста и организациони дијаграм. Послови и задаци Управе обављају се у основним организационим јединицама, одјељењима и одсјецима.

Правилником је систематизовано 17 радних мјеста за 23 извршиоца. На дан 31.12.2017. године у Управи су запослена 22 извршиоца, 18 на неодређено и три на одређено радно вријеме и једно именовано лице (у мандату). Према споразуму возач Управе је привремено распоређен на исте послове у Министарству финансија Републике Српске од почетка запослења.

Управа је и у 2017. години, као и у протеклом периоду, због повећаног обима посла привремено запошљавала државне службенике (2) на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци без јавног оглашавања. Рјешења о заснивању радног односа доносила је на периоде од 30 дана без прекида. Наведено није у складу са чланом 50, тачке 3б) и 4) Закона о државним службеницима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16).

Такође, у Управи је од 01.10.2016. године, због повећаног обима посла, привремено распоређен један извршилац са статусом намјештеник на периоде од 30 дана без прекида, на више вредновано и руководеће радно мјесто. Привремени распоред запосленог намјештеника је први пут у стеченом високом степену стручне спреме, без својства приправника, што није у складу са члановима 48. став (1) и 49. став (2) Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број: 1/16).

Препоручујемо директору Управе да обезбиједи:

- потпуну примјену Закона о државним службеницима и јавно оглашава пријем државних службеника на одређено вријеме дуже од шест мјесеци због повећаног обима посла у складу са чланом 50. тачке 3б) и 4),

- да се запослени намјештеници који први пут заснивају радни однос у стеченом степену стручне спреме ангажују у својству приправника у складу са члановима 48. став (1) и 49. став (2) Закона о раду.

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима од 30.12.2016. године Управа није идентификовала ризике, утврдила критерије за процјену ризика нити њихово преиспитивање у стварним околностима. Поменути Правилник којим су дефинисани елементи контрола не „поштује“ успостављено контролно окружење у домену комуникација, јер се у контактима комуникације ослања на радна мјеста која нису систематизована (директор-„помоћник директора“ нпр.).

Директор управе је донио Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза 16.6.2016. године, који није усклађен са члановима 7. став (2) и 12. став (2) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број: 45/16), јер нису дефинисане методе пописа које одговарају специфичности пословне дјелатности коју обавља Управа и карактеристикама имовине и обавеза које су предмет пописа и што је дефинисано да се „обавезе из пословања по основу промета роба и услуга пописују на основу салда аналитичке евиденције која је ажурирана са даном пописа“ умјесто да се техникама пописа сматра пренос података о стању имовине и обавеза са документације која одражава екстерну потврду (конфирмацију) њиховог стварног стања.

Попис није обављен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза јер:

- нису остварени циљеви пописа, што није у складу са чланом 5,
- предмет пописа нису били обрасци посебних ознака, наљепнице као ни одузети предмети приликом вршења инспекцијског надзора, што није у складу са чланом 4. став (1),
- пописне листе не садрже: потпис одговорене особе (директора или лица које он овласти) након уноса стварног стања, а прије уноса стања по књиговодству и пренос података о стањима имовине и обавеза преузетих са

документације која одражава екстерну потврду стања, што није у складу са члановима 17. став (8) и 18. тачка 5).

Управа није уредила канцеларијско пословање у складу са Уредбом о канцеларијском пословању републичких органа управе („Службени гласник Републике Српске“ број: 1/04 и 13/07), јер се под једним (истим) евиденционим бројем води захтјев и рјешење приређивача игара на срећу, као и акти (документација) која се односи на једну набавку (нпр. и када је у једном дану настало више документа у оквиру једног предмета).

Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама у Републичкој управи за игре на срећу од 31.12.2016. године није усклађен са Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике који је у примјени и са MPC JC 17 - Некретнине, постројења и опрема, параграф 13 у дијелу који дефинише некретнине, постројења и опрему као материјална средства која ентитет држи ради употребе у производњи или омогућавања продаје робе или пружања услуга, ради изнајмљивања другима или у административне сврхе и за која се очекује да ће се употребљавати дуже од једног извјештајног периода, а не као појединачно средство које у цјелости остаје у истом облику дуже од једне године.

Управа не води и својим актима није предвидјела вођење помоћних евиденција образаца посебних ознака, наљепница и одузетих предмета у поступку инспекцијског надзора, што није у складу са чланом 11. ставови (6) и (7) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 94/15).

Управа посједује „Софтвер за контролу игара на срећу“, којег чини више модула (електронски протокол, креирање одобрења за приређивање игара на срећу, забавних и наградних игара...) и који обезбјеђује евиденцију приређивача: по врстама игара на срећу, пријављеним и измиреним обавезама, достављеним банкарским гаранцијама и издатим обрасцима посебних ознака, томболских картица, наљепница.

Законом о играма на срећу, члан 110. став (2) („Службени гласник Републике Српске“ број: 111/12), дефинисано је да Управа врши надзор над приређивачима игара на срећу путем свог централног рачунарског система за online надзор, који је повезан са рачунарским системом приређивача. Управа не врши надзор у складу са законом, јер рачунарски систем за online надзор који је набављен (2011. године), никада није стављен у функцију, а при том је у цјелости амортизован.

Послове инспекцијског надзора над приређивачима игара на срећу врше инспектори Управе (6 извршилаца), који су за 2017. годину обавили 1.900 контрола, издали 20 рјешења о забрани дјелатности физичким лицима, 57 рјешења о утврђивању обавеза и обрачуна камата на обавезе које нису плаћене у законском року (33 за физичка лица и 27 за правна лица) и 26 прекрашајних налога.

Успостављени систем интерних контрола није у потпуности обезбиједио усклађено пословање и фер и истинито извјештавање.

Препоручујемо директору Управе да обезбиједи да се:

- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза у Републичкој управи за игре на срећу усклади са члановима 7. став (2) и 12. став (2) важећег Правилника о начину и роковима вршења пописа и

усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,

- попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, сходно члановима: 4. став (1), 5, 17. став (8) и 18. тачка 5),

- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама у Републичкој управи за игре на срећу усклади са важећим Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и дефиниција некретнина, постројења и опреме усклади са захтјевима МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 13, дефинише и успостави вођење помоћних евиденција образаца посебних ознака, наљепница и одузетих предмета у поступку инспекцијског надзора у складу са чланом 11. ставови (6) и (7) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

4. Набавке

Управа је Планом јавних набавки од 31.12.2016. године планирала у 2017. години набавке вриједности од 490.063 КМ (без пореза на додату вриједност, у даљем тексту: ПДВ). План набавки је измијењен 24.11.2017. године и утврђен у износу од 575.533 КМ (без ПДВ-а), односно повећан је за 85.470 КМ. Планиран је 21 поступак набавки (14 директних споразума, два преговарачка поступка без објаве обавјештења, један резервисани уговор, један конкурентски захтјев, једна услуга по Анексу II дио Б, једна услуга по Анексу II дио Ц и један поступак изузет по члану 10. тачка е) Закона о јавним набавкама („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број: 39/14; у даљем тексту: Закон).

Према извјештају о реализацији плана набавки за 2017. годину реализовано је: 19 директних споразума, један конкурентски захтјев, два преговарачка поступка без објаве обавјештења, једна услуга из Анекса II дио Б, двије услуге из Анекса II дио Ц, један резервисани уговор по члану 9. став (1) и (2) и један поступак изузет по члану 10. тачка е).

Ревизијским испитивањем обухватили смо 12 различитих поступака набавки вриједности 451.989 КМ или 79% од укупне вриједности реализованих набавки.

Испитиване набавке нису проведене у складу са Законом и важећим подзаконским актима јер:

- није обезбијеђена активна и праведна конкуренција, није вршено испитивање тржишта нити је тражена понуда једног или више привредних субјеката, односно нису поштовани општи принципи у испитиваним поступцима директног споразума, вриједности 12.417 КМ и набавци услуга по Анексу II дио Б, вриједности 13.642 КМ, што није у складу са чланом 3. став (1) Закона и чланом 7. став (3) Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б и чланом 5. Правилника о поступку директног споразума („Службени гласник БиХ“ број: 90/14),
- нису у року од 30 дана од дана окончања поступка јавне набавке достављани извјештаји о проведеном поступку јавне набавке, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона и чланом 9. став (3). Упутства о

условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки у информационом систему „Е - набавке“,

- у преговарачком поступку без објаве обавјештења за набавку услуга одржавања програмског пакета „Софтвер за контролу игара на срећу“ вриједности 12.000 КМ без ПДВ-а, Управа није објавила информације на веб страници, ставила тендерску документацију на располагање и није достављена почетна понуда као основ за преговарање, што није у складу са чланом 28. ставови (4) и (5) Закона.

Препоручујемо директору Управе да обезбиједи:

- **активну и праведну конкуренцију у поступцима набавки роба и услуга у складу са чланом 3. став (1) Закона, чланом 7. став (3) Правилника о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б и чланом 5. Правилника о поступку директног споразума,**
- **да се извјештаји о окончаним поступцима јавне набавке достављају Агенцији за јавне набавке у року од 30 дана у складу са чланом 75. став (1),**
- **да се у преговарачким поступцима без објаве обавјештења тендерска документација стави на располагање, доставља почетна понуда као основ за преговарање и објављују информације на веб страници у складу са чланом 28. ставови (4) и (5).**

5. Припрема и доношење буџета

Буџетски захтјев Управе за 2017. годину износи 1.216.200 КМ и на нивоу је почетног буџетског ограничења. Буџетски захтјев чине: расходи за лична примања (628.200 КМ), расходи по основу коришћења роба и услуга (583.000 КМ) и издаци за нефинансијску имовину (5.000 КМ).

Додатни буџетски захтјев износи 59.300 КМ, намијењен за расходе за лична примања (44.300 КМ), за нова запошљавања и за расходе за услуге штампања, графичке обраде, копирања, увезивања и сл.(15.000 КМ).

Управа није уз буџетски захтјев доставила Кадровски план за 2017. годину (31.01.2017. године), што није у складу са чланом 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе („Службени гласник Републике Српске“ број: 43/09).

Коришћењем информационог система управљања буџетом, Управа је провела активности израде буџетског захтјева (за потребе доношења буџета) у складу са задатом формом. Међутим, у буџетским захтјевима пројекција потребних средстава за поједине активности се врши без презентованих анализа и обрачуна извршених на основу постојећих конкретних параметара.

Одлуком о усвајању буџета за 2017. годину Управи је одобрено 1.209.600 КМ и то за: лична примања 612.900 КМ, расходе по основу коришћења роба и услуга 591.700 КМ и издатке за нефинансијску имовину 5.000 КМ.

У току 2017. године проведено је седам реалокација (двје по рјешењима министра финансија и пет по рјешењима Владе Републике Српске) у укупном износу од 137.905 КМ, од којих је пет послије 31.12.2017. године.

Рјешењем Владе Републике Српске о реалокацији између буџетских корисника од 08.02.2018. године Управи је реалоцирано 107.200 КМ, на бруто накнаде трошкова и

осталих личних примања (7.200 KM) и на расходе за штампање томболских картица, посебних ознака и наљепница (100.000 KM).

Препоручујемо директору Управе да обезбједи да се Нацрт кадровског плана доставља Министарству финансија Републике Српске истовремено са буџетским захтјевом сходно члану 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе.

6. Финансијски извјештаји

У обрасцима финансијских извјештаја Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01 (образац 2) и Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05 (образац 3а) нису попуњене колоне које се односе на претходну годину што није у складу са члановима 15, 16, 28. и 29. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број: 15/17). Одступање у примјени одредби Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника које се односе на исказивање упоредних података о приходима, расходима, примицима и издацима за претходну годину је последица примјене новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/16 и 115/17) којим су измијењени структура и садржај појединих позиција (прихода, расхода, примитака и издатака). Због тих промјена и због увођења нових позиција које нису биле садржане у ранијем контом плану, ретроактивно преправљање података презентованих у финансијским извјештајима за претходну годину није вршено (члан 125. став 3. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 115/17).

Уз обрасце годишњих финансијских извјештаја буџетски корисници су дужни да, поред осталог, сачине и писано образложење уз посебан осврт на узроке значајних разлика у односу на план и претходну годину и било каква друга кретања финансијских показатеља, у складу са чланом 46. став (5) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграф 56, што Управа није урадила, као што је образложено под тачком 6.5. извјештаја.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета за 2017. годину износи 1.314.137 KM што је више за 9% у односу на одобрени буџет. Наведено одступање је покривено реалокацијама у складу са Законом о извршењу буџета Републике Српске за 2017. годину („Службени гласник Републике Српске“ број: 116/16).

6.1.1. Приходи и примици

Управа је исказала приходе и примитке у износу од 522.578 KM. Чине их приходи у износу од 489.443 KM и примици у износу од 33.135 KM.

Приходе у највећем износу чине приходи републичких органа и организација у износу од 488.204 KM, а односе се на приходе по основу приређивања игара на срећу, накнаде за обрасце посебних ознака, томболских картица и наљепница које у складу са Законом о играма на срећу Управа издаје приређивачима игара на срећу.

Приходи од игара на срећу су приходи Републике Српске који се не исказују на организационом коду Управе.

Примици се односе на наплату потраживања из ранијих година од Фонда за дјечију заштиту Републике Српске.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 1.347.747 КМ и односе се на: расходе за лична примања (623.484 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (686.810 КМ), расходе обрачуноског карактера (33.610 КМ) и издатке за нефинансијску имовину (3.843 КМ).

6.1.2.1. Расходи за лична примања

Расходи за лична примања исказани су у износу од 623.484 КМ и за 2% су виши у односу на одобрени буџет. Наведено одступање је покривено реалокацијама Владе Републике Српске од 21.01.2018. године и од 08.02.2018. године између буџетских корисника што је наведено у тачки 5. извјештаја.

Расходи за бруто плате исказани су у износу од 591.240 КМ и за 1% су нижи у односу на одобрене буџетом. Бруто плате чине расходи за: основне плате (343.788 КМ), увећање основне плате по основу радног стажа (17.835 КМ), порез на плату (34.499 КМ) и збирне доприносе (195.118 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених исказани су у износу од 19.331 КМ и за 43% су виши у односу на одобрене буџетом. Односе се на накнаде за: превоз на посао и с посла (8.047 КМ), дневнице за службена путовања у земљи (7.312 КМ) и дневнице за службена путовања у иностранство (3.927 КМ).

Право на накнаду трошкова превоза остварује 10 радника чије је мјесто становања удаљено од сједишта послодавца четири километра и више у складу са Упутством о начину обрачуна накнаде трошкова превоза запослених у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 78/16). Трошкови се признају у висини пуне цијене мјесечне карте за запослене који сваки мјесец прилажу мјесечну карту на своје име и за раднике који не остварују право на овај начин, а мјесто становања им је удаљено више од четири километра од мјеста рада, трошкови се обрачунавају у висини 50% износа цијене мјесечне карте.

Обрачун и исплата накнада се врши на бази овјерене изјаве запосленог о удаљености мјеста становања од мјеста рада.

Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата исказани су у износу од 12.913 КМ. Буџетом су планирани у оквиру бруто плата, са које позиције су и извршене реалокације за покриће наведених расхода.

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења материјала и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 686.810 КМ и за 16% су виши у односу на одобрене буџетом.

Расходи по основу закупа исказани су у износу од 11.864 КМ и на нивоу су одобрених буџетом. Односе се на закуп складишног простора за смјештај одузетих апарата у поступку инспекцијске контроле и надзора над приређивачима игара на срећу.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга исказани су у износу од 34.811 КМ и за 10% су нижи у односу на одобрене буџетом.

Односе се на трошкове по основу утрошка енергије (8.692 КМ), превоза робе (5.082 КМ), комуналне услуге (1.441 КМ) и комуникационе услуге (19.596 КМ).

Расходи за услуге превоза робе се односе на услуге утовара, транспорта и истовара предмета одузетих у прекршајном поступку приликом спровођења одредби Закона о играма на срећу, на удаљености већој од 100 километара од складишта Управе.

Расходи за комуникационе услуге односе се на услуге коришћења фиксног телефона (5.270 КМ) и мобилног телефона (6.718 КМ), услуге коришћења интернета (5.285 КМ) и остале комуникационе услуге (2.323 КМ).

Право на коришћење службеног мобилног телефона остварује девет запослених у износима од 30 КМ до 200 КМ у складу са Одлукама о висини трошкова службеног мобилног телефона из 2013. године.

Обуставе се врше од плате корисника мобилног телефона за прекорачени износ утврђеног лимита.

Интерним правилником о накнадама и одлукама којима је прописано наведено право није дефинисана детаљнија намјена коришћења мобилних телефона.

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 6.332 КМ и за 16% су нижи од одобрених буџетом.

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 11.443 КМ и за 43% су виши од буџетом одобрених. Одступање је покривено реалокацијом министра финансија од 15.01.2018. године унутар Управе. Односе се на текуће одржавање: електричних инсталација (322 КМ), превозних средстава (5.429 КМ), комуникационе опреме (284 КМ), опреме за гријање, расхладне и заштитне опреме (608 КМ) и остало текуће одржавање (4.800 КМ).

Одржавање превозних средстава се односи на редован сервис, текуће одржавање и прање аутомобила.

Расходи по основу путовања, смјештаја и горива исказани су у износу од 32.023 КМ и за 16% су нижи у односу на одобрене буџетом. Односе се на трошкове службеног путовања у земљи (10.179 КМ), трошкове службеног путовања у иностранству (8.094 КМ) и трошкове горива (13.750 КМ).

Расходи за стручне услуге исказани су у износу 584.634 КМ и за 21% су виши од одобрених буџетом. Наведено одступање је покривено реалокацијама министра финансија од 15.01.2018. године унутар Управе и Владе Републике Српске од 08.02.2018. године између буџетских корисника. Односе се на трошкове услуга: штампања, графичке обраде, копирања, увезивања и сл. (553.386 КМ), осигурања запослених и моторних возила (4.598 КМ), одржавања рачунарских програма и лиценци (21.527 КМ) и остале стручне услуге (5.123 КМ).

Расходи услуга штампања, графичке обраде, копирања, увезивања и сл. односе се на штампање томболских картица, посебних ознака и наљепница, коју врши Јавна установа „Службени гласник Републике Српске“. Управа, као надзорни и контролни орган врши улогу дистрибутера по захтјеву приређивача игара на срећу, након уплате средстава на рачун јавних прихода Републике Српске. Законом о играма на срећу и подзаконским актима дефинисано је да трошкове штампања ових образаца сноси приређивачи игара на срећу.

Остали неklasификовани расходи исказани су у износу од 5.703 КМ и за 8% су нижи у односу на одобрени буџет. Односе се на трошкове: стручног усавршавања запослених (1.952 КМ), репрезентације (1.539 КМ), доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида (1.208 КМ) и осталих непоменутих услуга (1.004 КМ).

6.1.2.3. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера за 2017. годину исказани су у износу од 33.610 КМ, а односе се на расходе по основу амортизације.

Обрачун амортизације је извршен у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број: 110/16). У складу са чланом 5. наведеног правилника Управа је донијела одлуку о разлозима одступања од прописаних амортизационих стопа које се примјењују за рачунарске програме.

6.1.2.4. Издаци

Издаци су исказани у износу од 3.843 КМ и за 23% су нижи од одобрених буџетом. Односе се на издатке за нефинансијску имовину за набавку постројења и опреме, канцеларијског намјештаја (360 КМ), рачунарске опреме (3.103 КМ) и алармних и сигурносних система (380 КМ).

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

На дан 31.12.2017. године Управа је исказала имовину бруто вриједности 564.930 КМ, исправке вриједности 460.342 КМ и нето вриједности 104.588 КМ. Нето вриједност имовине чини нефинансијска имовина у износу од 104.448 КМ и финансијска имовина у износу од 140 КМ.

Нефинансијску имовину чини нефинансијска имовина у сталним средствима бруто вриједности 564.790 КМ, исправке вриједности 460.342 КМ и нето вриједности 104.448 КМ, а која се у цјелости односи на произведену сталну имовину.

Произведену сталну имовину нето вриједности чине постројења и опрема (80.561 КМ) и нематеријална произведена имовина (23.887 КМ).

У току године евидентирано је повећање постројења и опреме по основу набавки (тачка 6.1.2.4).

Нематеријалну произведену имовину нето вриједности 23.887 КМ чине рачунарске програме који се највећим дијелом односе на софтвер за контролу игара на срећу.

У оквиру евиденција нефинансијске имовине у сталним средствима у употреби води се знатан дио нефинансијске имовине у сталним средствима чија је нето односно књиговодствена вриједност сведена на нулу.

У складу са чланом 41. став (1) и чланом 125. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, који је ступио на снагу 31.12.2017. године Управа је дужна да пређе на примјену ревалоризационог модела вредновања, након што је књиговодствена вриједност сталних средстава у употреби која су одредбама Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике разврстана у једну групу сведена на нулу, те процјени нови преостали корисни вијек трајања тих средстава и изврши потребна евидентирања.

6.2.2. Обавезе

Укупне обавезе на дан 31.12.2017. године исказане су у износу од 271.900 КМ и за 35% су ниже у односу на 31.12.2016. године, а односе се на краткорочне обавезе.

Краткорочне обавезе се односе на обавезе за: лична примања (66.649 КМ) и обавезе из пословања (205.251 КМ). Са 28.02.2018. године измирене су све обавезе.

Путем мултилатералне компензације у 2017. години измирене су обавезе у износу од 24.433 КМ.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

На дан 31.12.2017. године Управа нема властите изворе средстава.

6.3. Ванбилансна евиденција

Управа је на дан 31.12.2017. године исказала ванбилансну активу и пасиву у износу од 5.960.600 КМ.

У оквиру ванбилансне евиденције Управа је евидентирала банкарске гаранције, средства обезбјеђења примљена од приређивача игара на срећу ради осигурања исплате добитака и накнаде за приређивање игара на срећу у складу са Законом о играма на срећу.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На дан 31.12.2017. године против Управе се води један судски поступак, радни спор у вриједности од 8.910 КМ (без обрачунатих камата). Руководство Управе је процијенило да судски спор неће проузроковати материјално значајне штете по Управу. У току 2017. године Управа је путем законског заступника покренула 21 прекршајни поступак. Окончано је 13 поступака, а у четири су поступајући судови потврдили и изrekli новчане казне у износу од 7.000 КМ, а у девет потврдили прекршајни поступак и изrekli условне новчане казне у износу 34.000 КМ.

6.5. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје Управе за 2017. годину сачињена су и достављена образложења у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, која упућују на повезане информације презентоване у: Прегледу прихода, примитака, расхода и издатака, Прегледу имовине, обавеза и извора, те пружају опште податке о Управи, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама у складу са захтјевима МРС ЈС.

У образложењима уз финансијске извјештаје за 2017. годину, Управа за материјално значајне ставке није, у складу са параграфима 53. и 55. МРС ЈС 1- Презентација финансијских извјештаја, објелоданила:

- упоредне информације из претходног периода у обрасцима који садрже податке о приходима, примицима, расходима и издацима, са описним и текстуалним информацијама битним за разумијевање финансијских извјештаја текућег периода,
- са промјеном презентације или класификације ставки у финансијским извјештајима, кад се износи поновно класификују: природу поновне класификације, износ сваке ставке или групе ставки које се поновно класификују и разлог поновне класификације,

- да у складу са чланом 125. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике не врши ретроактивно преправљање презентованих података за претходну годину у финансијским извјештајима.

Ревизијски тим

Мира Рађић, с. р.

Мирјана Радановић, с. р.

Данијела Дувњак, ма, с. р.

Мирјана Лазић, с. р.